

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind transmiterea cu titlu gratuit a bunului imobil situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege privind transmiterea cu titlu gratuit a bunului imobil situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La 26 aprilie 2023 s-au împlinit 37 ani de la cea mai mare catastrofă nucleară civilă, care s-a produs urmare a exploziei reactorului nr. 4 al Centralei Atomoelectrice de la Cernobîl (*în continuare - C.A.E. Cernobîl*), ceea ce a generat contaminarea radioactivă a zonei înconjurătoare.

Peste 3 500 de locuitori ai Moldovei au fost trimiși atunci să lichideze consecințele celui mai mare accident nuclear din istorie, fiind expuși riscului de contaminare, sacrificându-și astfel sănătatea.

Urmare a evenimentelor descrise, în vederea implementării măsurilor de protecție socială a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 19/9-12 din 24 mai 2003, s-a dispus repartizarea către Societatea „Cernobîl” din Moldova a unui lot de pământ situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia, cu suprafața de 0,30 ha pentru proiectarea și construirea unui bloc de locuit.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 317 din 30 martie 2004, s-a decis alocarea din Fondul de Rezervă a Guvernului a mijloacelor financiare în sumă de 200,0 mii lei Ministerului Muncii și Protecției Sociale pentru proiectarea obiectului.

Lucrările de construcție au început în anul 2006, fiind finanțate anual în baza Legii Bugetului de Stat.

Prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 67/18-3 din 15 martie 2007 a fost modificată Decizia nr. 19/9-12 din 24 mai 2003, astfel sintagma „Societatea „Cernobîl” din Moldova” a fost substituită cu „Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova”.

Urmare a acțiunilor descrise, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a devenit singurul gestionar al blocului locativ situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, destinat cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

Procesul-verbal de recepție finală a lucrărilor a fost semnat la data de 23 iulie 2020.

În total, pentru construcția blocului locativ au fost alocate mijloace financiare de circa 67 milioane de lei din bugetul de stat.

La data de 11 iulie 2022, de către Comisia formată din funcționarii Ministerului Muncii și Protecției Sociale și reprezentantul companiei de construcție a fost semnat Actul de constatare, în urma inventarierii blocului locativ situat în mun. Chișinău, strada Alba

Iulia nr. 91/3, fiind dispusă efectuarea, din contul antreprenorului, a lucrărilor de reparație a acoperișului și a unor suprafețe afectate de scurgerile de apă, lucrări care au fost efectuate până la finalul anului trecut.

În luna noiembrie 2022, blocul locativ cât și locuințele (apartamentele) au fost înregistrate la Agenția Servicii Publice, fiindu-le atribuite numere cadastrale.

Având în vedere cele expuse, se constată că actele normative în vigoare interzic circuitul civil al bunurilor proprietate publică a statului, inclusiv înstrăinarea cu titlu gratuit în folosul persoanelor fizice. Astfel, având în vedere că blocul imobil situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, constituie proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, se atestă lipsa pârghiilor legale pentru transmiterea locuințelor în proprietatea privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, precum și realizarea măsurilor de protecție socială în domeniul asigurării cu spațiu locativ a acestei categorii de populație.

Proiectul de lege propus reglementează modul de transmitere a bunului imobil situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, format din 80 de locuințe (apartamente), construit în vederea asigurării cu spațiu locativ a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl.

Beneficiarii locuințelor, urmează a fi selectați în baza condițiilor de eligibilitate prevăzute, indiferent de gen, origine etnică, limbă, religie, convingeri sau a zonei de reședință.

Potrivit informațiilor statistice la data de 1 ianuarie 2023 din cei de peste 3500 participanți la lichidarea catastrofei de la C.A.E. Cernobîl, în viață au rămas 1733 persoane, dintre care 1604 au fost încadrați în diferite grade de dizabilitate, după cum urmează:

- 206 persoane sunt încadrate în grad sever de dizabilitate,
- 1208 persoane sunt încadrate în grad accentuat de dizabilitate și
- 25 persoane încadrate în grad mediu de dizabilitate.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu contravine legislației comunitare.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de lege are drept scop reglementarea procesului de transmitere, cu titlu gratuit, a locuințelor din administrarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în proprietatea privată a participanților la lichidarea consecințelor de la C.A.E. Cernobîl. Acesta stabilește derogări de la prevederile legislației în vigoare și anume de la art. 9 și art. 10 din Legea nr. 75/2015 *cu privire la locuințe* și de la art. 8 și art. 10 al Legii nr. 121/2007 *privind administrarea și deetimizarea proprietății publice*.

Totodată, având în vedere realizarea obiectivului propus, actul normativ prevede instituirea de către Guvern a unei Comisii de transmitere a locuințelor, care va examina, în termen de 6 luni dosarele solicitanților și va decide asupra repartizării celor 80 de

apartamente, în baza condițiilor stabilite.

Prin prisma celor menționate supra, proiectul de lege a fost elaborat în vederea implementării măsurilor de asistență socială a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, prevăzute în Legea nr. 909/1992 *privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl*.

Dreptul la locuință este unul fundamental, care face parte din dreptul la viață decentă al persoanei sau familiei. Prin urmare, prezenta lege va contribui la realizarea măsurilor de protecție socială a statului, prin asigurarea cu spațiu locativ a cetățenilor Republicii Moldova, participanți la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, precum și va îmbunătăți condițiile de trai a acestora.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect de lege nu implică cheltuieli financiare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de act normativ presupune derogări de la prevederile art. 9 și art. 10 din Legea nr. 75/2015 *cu privire la locuințe* și de la art. 8 și art. 10 al Legii nr. 121/2007 *privind administrarea și deetatzarea proprietății publice*.

Guvernul, în termen de 60 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba mecanismul de transmitere a locuințelor destinate participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, precum și componența nominală a Comisiei de transmitere.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege a fost plasat pe portalul guvernamental www.particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10148.

8. Constatările expertizei anticorupție

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) lit. e) și art. 35 ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 25 alin. (3) lit. a) și art. 28 ale Legii integrității nr. 82/2017, proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție, care urmează a fi efectuată de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) lit. e) și art. 37 ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice, care urmează a fi efectuată de către Ministerul Justiției.

11. Constatările altor expertize

Proiectul de lege nu necesită a fi supus altor expertize.